

Joensuun vanhusneuvosto esittää hyvinvointialueen valmistelutoimikunnan kautta alueen valtuustolle seuraavan esityksen tulevan alueen vanhusneuvoston toimintaan liittyen:

1. Alustavien suunnitelmien mukaan alueen vanhusneuvoston edustajille ei annettaisi oikeutta osallistua alueen päätösvaltaisten elinten kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeuksin. Vain nuorisoneuvoston edustajille sellainen oikeus ollaan antamassa lainsäädännön velvoittein. Nuorison edustus on selvä, vaikka heidän osuutensa maakunnan sosiaali- ja terveystoimen lienee jossakin 5 prosentin luokassa. Sen sijaan ikääntyvät vanhuksat käyttävät sosiaali- ja terveydenhuollon menoista noin 80 prosenttia ja olisivat jäämässä vaille minkäänlaista edustusta tulevan alueen päätöksenteon seurannassa. Tuo ei liene mitenkään perusteltua tai edes kohtuullista.

Perusteluna vanhusten syrjäyttämiseksi kuulee usein mainittavan, että heidän edustuksensa hoidetaan aina kuntavaalien kautta. Valitettavasti vain juuri missään vaaleissa eivät ikääntyvien vanhusten asiat ole olleet päällimmäisiä vaaliteemoja, joiden avulla myös ikääntyvien edustus nousisi heidän kasvavaa osuuttaan vastaavalle tasolle. Vanhusten ääni ei vain riittävästi kuulu missään päätöksenteossa ilman heidän omaa osallistumistaan ja asiantuntemustaan.

Siksi tulevan vanhusneuvoston edustus tulee saada myös alueen päättäviin elimiin läsnäolo- ja puheoikeuksin. Vain siten voidaan turvata vanhusten tarpeiden ja näkemysten huomiointi päätöksenteossa.

2. Joensuun kaupunki on väestömäärältään ja siitä syystä myös maakunnan sote-menojen maksajana sekä käyttäjänä selvästi suurin kunta Pohjois-Karjalassa. Kun suurin osa ikääntyvistä vanhuksista on julkisen terveydenhuollon varassa ja joensuulaisten osuus heistä lienee noin 50 prosenttia, on enemmän kuin kohtuullista, että Joensuulla on vähintään kaksi edustajaa tulevassa alueen vanhusneuvostossa. Lainsäädäntökin puhuu vähintään yhdestä edustajasta kunnittain. Siten määrää ei laissakaan ole mitenkään muutoin rajattu.
3. Edelleen alustavissa valmisteluissa on suunniteltu vaikuttamiselinten kokousten määrää rajattavaksi enintään kuuteen (6) kokoukseen vuodessa. Miten tällainen rajausta tukee näiden erityisryhmien vaikuttamismahdollisuuksia, joita jo lainsäädännön mukaan tulee kaikin puolin edistää? Selkeän syrjinnän estämiseksi tuollaiset rajaukset tulee alusta alkaen ehdottomasti poistaa.
4. Lopulta alustavissa suunnitelmissa on vanhusneuvostoon ajateltu valittavan myös valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen, erityisesti ns. EETU- järjestöjen edustajat. Joensuun vanhusneuvosto katsoo kuitenkin, että lisäksi vanhusneuvostoon tulee valita myös edustajat niistä valtakunnallisista ammattitaitaisista eläkeläisjärjestöistä, kuten VENK (Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt ry), joilla on maakunnassa paikalliset jäsenjärjestöt.

JOENSUUN VANHUSNEUVOSTO

Pertti Vainionpää

puheenjohtaja

Marja-Leena Räsänen

varapuheenjohtaja